

33. കർഷകരുടെ വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ

'ഖരീഫ്' എന്ന പേരിലറിയപ്പെടുന്ന കന്നിവിളയും 'റാബി' എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന മകരവിളയുമാണ് ഇന്ത്യയിലെ കാർഷിക സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ താങ്ങിനിർത്തുന്നത്. ഇവയിൽ ഖരീഫ് നിലകൊള്ളുന്നത് 'കാലവഷം' എന്ന നാം വിളിക്കുന്ന തെക്കുപടിഞ്ഞാറൻ മഴയെ ആശ്രയിച്ചാണ്. 'തുലാവർഷം' എന്ന നാം വിളിക്കുന്ന വടക്കുകിഴക്കൻ മഴയത്രേ റാബിയുടെ ആശ്രയം. ജലസേചനത്തിന് എത്രയെല്ലാം സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഈ മഴകൾ പിഴച്ചാൽ ഇപ്പോഴും ഇന്ത്യയിൽ കൃഷി പരാജയപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്യും.

സാധാരണയായി ജൂൺ 1-ന് ഭക്ഷിണ കേരളത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടേണ്ട കാലവർഷം ഈയാണ്ടിൽ മെയ് 26-ന്തന്നെ അവിടെ അരങ്ങേറി. രണ്ടാഴ്ച കൊണ്ട് അത് കർണാടകം, വടക്കൻ തമിഴ്നാട്, ആന്ധ്രപ്രദേശം, റീസ്സു, ബംഗാൾ, അസം, ബിഹാർ എന്നിവിടങ്ങളിലും ഗോവയിലും തെക്കൻ മഹാരാഷ്ട്രത്തിലും വ്യാപിച്ചു. ജൂൺ 13-ാം തീയതി ബോംബെയിൽ കാലവർഷം എത്തിച്ചേർന്നു. ജൂൺ അവസാനമാകുമ്പോഴേക്ക് കഠിനമായ വരച്ചയൽ ശ്രേഷ്ഠിച്ചിരുന്ന ഗുജറാത്ത്, രാജസ്ഥാൻ എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളടക്കം ഇന്ത്യയിലെ മിക്ക ഭാഗങ്ങളിലും കാലവഷത്തിന്റെ അനുഗ്രഹം ലഭ്യമായി. കാലവഷം വേണ്ടവിധത്തിൽ ലഭിച്ചതിൻ ഫലമായി 1988-ലെ ഖരീഫ് വിള ഏറെക്കുറെ മെച്ചപ്പെട്ടതായിരിക്കുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്.

ഇന്ത്യയിലാകെ 14 കോടി 30 ലക്ഷം ഹെക്ടർ പ്രദേശത്താണ് കൃഷി നടക്കുന്നതെന്ന് കണക്കാക്കുന്നു. 1987-88 ലെ വരച്ച 4 കോടി 50 ലക്ഷം ഹെക്ടർ പ്രദേശത്തുള്ള കൃഷിയെ ബാധിക്കുകയുണ്ടായി. 1987-88-ൽ ഇന്ത്യയിലെ ആകെ ഭക്ഷ്യധാന്യോല്പാദനം 13 കോടി 5 ടണ്ണിനും 13 കോടി 40 ലക്ഷം ടണ്ണിനും ഇടയ്ക്ക് ആയിരിക്കുമെന്നാണ് മുമ്പ് കണക്കാക്കിയിരുന്നത് (1986-87-ലെ ഉല്പാദനം 14 കോടി 40 ലക്ഷം ടൺ ആയിരുന്നു). കാലവർഷം അനുകൂലമായതിനാൽ ഈയാണ്ടിൽ 13 കോടി 80 ലക്ഷം ടൺ ഭക്ഷ്യധാന്യം കൊടുക്കാനാണെന്ന് ഇപ്പോഴത്തെ മതിപ്പ്. പൊതുവെ ഉണ്ടായേക്കാമെന്നു കരുതിയിരുന്ന ഭക്ഷ്യദുർലഭ്യവും വിലക്കയറ്റവും ചില പ്രദേശങ്ങളിൽ സംഭവിച്ചേക്കാമെന്നു ഭയപ്പെട്ടിരുന്ന ക്ഷാമവും ഈയാണ്ടിൽ ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട് എന്ന് ഇപ്പോൾ അധികൃതർ ആശ്വാസംകൊള്ളുന്നുണ്ട്.

ഇന്ത്യയിൽ ജലസേചനസൗകര്യങ്ങൾ ആണ്ടുതോറും വർദ്ധിച്ചുവരികയാണ്. രാസവളത്തിന്റെ ഉപയോഗത്തിലും ഗണ്യമായ വ്യാപ്തി ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രീയങ്ങളായ കൃഷിസമ്പ്രദായങ്ങളും നടപ്പിലായിവരുന്നു. ഇതെല്ലാം ചേർന്നാണ് ഇവിടെ ഒരു 'ഹരിതവിപ്ലവം' ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തത്. മഴ പിഴയാതിരുന്നാൽ, ആണ്ടുതോറും 15 കോടി ടണ്ണോളം ഭക്ഷ്യധാന്യം ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോൾ കൊടുക്കാനാൻ കഴിയും. നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ ആവശ്യത്തിന് ഇതു പര്യാപ്തമാണ്. എങ്കിലും ഇന്ത്യയിൽ ഇന്നും കൃഷി ആദായകരമായ ഒരു ഉപജീവനമാർഗ്ഗമായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ആദായത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ജലസിക്ത പ്രദേശങ്ങളിലെ ശാസ്ത്രീയമായ കൃഷിയെക്കാൾ മേടം വരണ്ട നിലങ്ങളിൽ മഴയെ മാത്രം ആശ്രയിച്ചു നടക്കുന്ന പാരമ്പര്യരീതിയിലുള്ള കൃഷിയാണ് എന്നതു വിരോധാഭാസമായി തോന്നാവുന്ന ഒരു പരമാർത്ഥമാകുന്നു. നഷ്ടസാധ്യതകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതെങ്കിലും വരണ്ട നിലങ്ങളിലെ പാരമ്പര്യകൃഷിക്കു ചെലവു കാര്യം എന്നതാണിതിനു കാരണം. നിലനിർത്താനും ട്യൂബ് കിണറുകൾ കുഴിക്കാനും വളങ്ങളും അത്യല്പം വിതാനി

ങ്ങളും കീടനാശികളും വാങ്ങുവാനും മറ്റുമായി വരണ്ട നിലങ്ങളിലെ പാർമ്പര്യ കർഷകർ വലിയ തോതിൽ മുതൽമുടക്കേണ്ടതില്ല. അതിനാൽ, വരണ്ട നിലങ്ങളിൽ കൃഷിചെയ്തു കിട്ടുന്ന പരിമിതമായ വിളവ് കർഷകന്മാരും കുടുംബത്തിന്മാരും അദ്ധ്വാനത്തിന് ഏറെക്കുറെ പര്യാപ്തമായ പ്രതിഫലമായിത്തീരുന്നു.

ജലസീകരണ പ്രദേശങ്ങളിൽ കൃഷി ചെയ്യാവുന്ന ഔദ്യോഗിക വ്യവസായമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. കടംകൃഷിക്ക് ആവശ്യമായ ട്രാക്ടർ, ഫെർട്ടിലൈസർ, കീടനാശികൾ, വൈദ്യുതി, ഡീസൽ എന്നിവയ്ക്കു മുലധനച്ചെലവിനും ആവർത്തനച്ചെലവിനും വലിയ തോതിൽ കടം വാങ്ങാൻ കർഷകർ നിർബന്ധിതരാവുന്നു. ഈ സാധനങ്ങൾക്ക് 1976 മുതൽ വില ഏറിവരികയാണ്. അരി, ഗോതമ്പ്, നിലക്കടല മുതലായ പ്രധാനപ്പെട്ട കാർഷിക ഉല്പന്നങ്ങളുടെ വിലയാകട്ടെ ഇതോടൊപ്പം ഏറ്റുനമിട്ടു.

1975-76 വർഷത്തിലാണ് ഇന്ത്യയിലെ ഹരിതവിപ്ലവത്തിന്റെ രണ്ടാംഘട്ടം ആരംഭിച്ചത്. 'വിപ്ലവം' അടുത്ത നാലു വർഷങ്ങളിൽ ഗോതമ്പിൽ നിന്ന് അരി, ചോളം മുതലായ പല വിളകളിലേക്കും വ്യാപിച്ചു. ഇതിന് ഫലമായി ഇവയുടെ ഉല്പാദനം വർദ്ധിച്ചു. പക്ഷേ, ഇതിനു സമാന്തരമായി ഈ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഉപഭോഗത്തിൽ വൃദ്ധിയുണ്ടായില്ല. അതിനാൽ കൃഷി ചെയ്തവർ ഉയർന്ന തോതിൽ കർഷകരുടെ വരുമാനം ഉയർന്നില്ല. കർഷകർക്ക് കൂടുതൽ ആനുകൂല്യങ്ങളും ഇളവുകളും ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഉത്തരപ്രദേശിലെ മേരോ നഗരത്തിൽ ചൗധുരി മഹേന്ദ്രസിംഹ് ടിക്കൈത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ 1988 ജനുവരിയിൽ നടന്നതും ഒരു മാസത്തോളം നീണ്ടുനിന്നതുമായ പ്രസ്ഥാനം വിരൽപ്പൂണുതൂത്ത് ഈ അടിസ്ഥാനവസ്തുതയിലേക്കാണ്. തങ്ങൾക്കു വിദ്യ ക്ലേശിയും വെള്ളവും സൗജന്യമായും വളം ചുരുങ്ങിയ വിലയ്ക്കും ലഭ്യമാക്കണമെന്നും കാർഷികോൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വില വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്നും അവ ഇറക്കുമതി ചെയ്യരുതെന്നും തങ്ങൾ കാർഷികാവശ്യങ്ങൾക്കായി വാങ്ങിയ കടങ്ങൾ ഏഴുതിരിയ്ക്കണമെന്നുമൊക്കെ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ പ്രദേശങ്ങളിലും കർഷകർ സമരരംഗത്തു് എത്തിയാൽ, അതിൽ അതുതപ്പെടേണ്ടതില്ല.

സമ്പന്നരാജ്യങ്ങളിൽ കൃഷിക്കു സ്വന്തം കാലിൽ നില്ക്കാനുള്ള കഴിവു നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടു പല വർഷങ്ങളായി. സർക്കാറുകൾ വലിയ തോതിൽ നൽകുന്ന സൗജന്യവും സഹായവുമാണ് അവിടങ്ങളിൽ കൃഷിയെ നിലനിർത്തിപ്പോരുന്നത്. ഉല്പാദനം അധികമാകുന്നപക്ഷം കാർഷികോല്പന്നങ്ങളുടെ വിലയിടി യുമെന്നു യേശുപ്പട്ട് ഫലഭൂയിഷ്ഠമായ കൃഷിഭൂമി തരിശിട്ടു കർഷകർക്ക് അമേരിക്കൻ സർക്കാർ നിശ്ചിതമായ തോതിൽ പ്രതിഫലം നൽകിവരുന്നുണ്ട്. യൂറോപ്പിൽ കർഷകർ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന സസ്യ-ഗവ്യ വിവേദങ്ങൾക്കു സഹായധനം നല്കാനായി ഒരാണ്ടിൽ 2,800 കോടി ഡോളറോളം യൂറോപ്യൻ ഇക്കണോമിക് കമ്മ്യൂണിറ്റി ചെയ്യാവുന്നതല്ലെത്ര. സോവിയറ്റ് യൂനിയനിൽ കർഷകർ ഒരു കിലോഗ്രാം ഇറച്ചി ഉൽപാദിപ്പിക്കുമ്പോൾ സഹായധനം നൽകാനായി സർക്കാർ രണ്ടു റൂബിൾ ചെയ്യാവുന്നതല്ല. കൂലിച്ചെലവിലും നിവേശങ്ങളുടെ (ഇൻപുട്ട്) വിലയിലും വന്ന വർദ്ധന നിമിത്തമാണു കൃഷിക്ക് ഇങ്ങനെ സ്വയംപര്യാപ്തി നഷ്ടപ്പെടുപോയത്. വ്യവസായങ്ങളിൽ നിന്നു കിട്ടുന്ന വരുമാനത്തിൽ ഒരു പങ്കു ചെയ്യാവുന്നതല്ലെത്ര കൃഷി തുടർന്നു നടത്താൻ സാധ്യമാവു എന്നതാണ് സമ്പന്ന രാജ്യങ്ങളിൽ ഇന്നത്തെ സ്ഥിതി.

ദേശീകരണമായ ഇന്ത്യയിലും ചിത്രം മറ്റൊന്നല്ല. വലിയ തോതിൽ സർക്കാർ നൽകുന്ന സഹായധനമാണ് ഇവിടെ ഇന്നത്തെ മട്ടിലെങ്കിലും കൃഷിയെ നിലനിർത്തുന്നത്. ജനങ്ങൾക്കു വില്പനയോ കിട്ടുന്ന വിലയെക്കാരും ഉയർന്ന വിലയ്ക്കു കർഷകരിൽനിന്നു ഭക്ഷ്യധാന്യങ്ങൾ വാങ്ങി സംഭരിക്കുന്നതു കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം നികത്തുവാൻ ഇന്ത്യാഗവണ്മെന്റ് ഈയാണ്ടിൽ

എഡ് കോർപ്പറേഷൻ 2,300 കോടി രൂപ സഹായധനമായി നൽകുകയുണ്ടായി. വാങ്ങിയ വിലയെക്കാൾ ചുരുങ്ങിയ വിലയ്ക്കു വളം കർഷകർക്കു വിൽക്കാൻ സാധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഈയാണ്ടിൽ ഇന്ത്യാഗവണ്മെന്റ് നൽകിയ സഹായധനം 3,000 കോടി രൂപയായിരുന്നു. അതുപോലെ ഉൽപന്നങ്ങൾ (മുഖ്യമായും കാർഷികോൽപന്നങ്ങൾ) വില കുറച്ച വിദേശങ്ങളിലേക്കു കയറ്റി അയയ്ക്കാൻ സഹായധനമായി ഈ ആണ്ടിൽ 1091 കോടി രൂപ ഇന്ത്യാഗവണ്മെന്റ് ചെലവഴിച്ചു. തീവണ്ടിയിലൂടെ ചർക്കകൾ കടത്തുന്നതിനുള്ള സൗജന്യം മിൽത്തുണികൾക്കും കടലാസിനും ഇറക്കുമതിചെയ്ത പഞ്ചസാരയ്ക്കും വിലയിളവു—അങ്ങനെ കർഷകർക്കുവേണ്ടി വേറെ പല ഇനങ്ങളിലും ഇന്ത്യാഗവണ്മെന്റ് സഹായധനം നൽകിവരുന്നുണ്ട്. ഈയാണ്ടിൽ ഈ സഹായധനങ്ങളെല്ലാംകൂടി 7,300 കോടി രൂപയിലധികം വരുമെന്നു കാണുന്നു.

തുടർച്ചയായി ഇന്ത്യാഗവണ്മെന്റിനു കമ്മി ബജറ്റുകൾ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടിവരുന്നതിനുള്ള ഒരു കാരണം ഇത്തരം സഹായധനങ്ങളാണെന്ന് ആക്ഷേപമുണ്ട്. സാമ്പത്തികമായ അച്ചടക്കം നിലവിൽവരുത്തുവാനായി സഹായധനദാനം (സബ്സിഡി) തീരെ നിർത്തുകയോ പരിമിതപ്പെടുത്തുകയോ വേണമെന്ന് ലോകബാങ്ക് പോലെയുള്ള വായ്പാസ്ഥാപനങ്ങൾ ഇന്ത്യാഗവണ്മെന്റിനെ തുടർച്ചയായി ഉദ്ബോധിപ്പിച്ചുവരുന്നു. പിടിപ്പുകേടുകൊണ്ടു തുടർച്ചയായി നഷ്ടം വരുത്തിക്കൂട്ടുന്ന എഡ് കോർപ്പറേഷൻ പോലെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കെട്ടുകാര്യസ്ഥതയ്ക്കു വളംവെക്കുകയാണ് സഹായധന ദാനത്തിലൂടെ സർക്കാർ ചെയ്യുന്നതെന്ന വിമർശനത്തിലും സത്യമില്ലാതില്ല. സർക്കാർ പല മട്ടിൽ സഹായധനം നൽകിയിട്ടും കർഷകർ സത്തുപ്പുരല്ലെന്നും സംഘടിതരാവുന്ന തോതിന് അവർ കൂടുതൽ സൗജന്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പ്രക്ഷോഭം കൂട്ടുകയാണെന്നുമുള്ള വസ്തുതയും പരിഗണന അർഹിക്കുന്നു.

കാർഷികരംഗത്തിൽ ഉല്പാദന വർദ്ധന എന്ന ലക്ഷ്യത്തോളമോ അതിലധികമോ പ്രാധാന്യം ഉല്പാദകരുടെ വരുമാന വർദ്ധന എന്ന ലക്ഷ്യത്തിനു നൽകേണ്ടതുണ്ട്. കാരണം, ഉല്പാദനം വർദ്ധിക്കുന്ന തോതിന് ഉൽപന്ന വില കുറയാനും തന്മൂലം കർഷകരുടെ വരുമാനം ഇടിഞ്ഞുപോവാനും സാധ്യതയുണ്ട്. വ്യാവസായികോൽപ്പന്നങ്ങളിൽ വരുന്ന വിലവർദ്ധനയോടു സമാന്തരമായ വിലവർദ്ധന കാർഷികോല്പന്നങ്ങളിലും ഉണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ കർഷകരുടെ ജീവിതത്തോടു് ഉയരം; സർക്കാരിന്റെ സഹായധനദാനം പരമാവധി കുറയാനും കഴിയും.

ഇതു സാധ്യമാവണമെങ്കിൽ, ധാന്യങ്ങൾപോലെയുള്ള പാരമ്പര്യ ഉല്പന്നങ്ങളല്ലാതെ, കൂടുതൽ വില കിട്ടുന്ന പരുത്തി, പുകയില, കരിമ്പ് മുതലായ വ്യവസായവിളകൾ, പഴങ്ങൾ, പച്ചക്കറികൾ, ഗവ്യങ്ങൾ, മുട്ട, മാംസം മുതലായവ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതിലേക്കു കർഷകരുടെ ശ്രദ്ധ തിരിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരു ഹെക്ടാർ സ്ഥലത്തു് അരിയോ ഗോതമ്പോ വിളയിക്കുമ്പോൾ ആണ്ടിൽ ഏഴായിരം രൂപ നേടുന്ന കർഷകന് അത്രയും സ്ഥലത്തു പഴങ്ങൾ ഉരുളക്കിഴങ്ങ് മുതലായ മറ്റു് ഉല്പന്നങ്ങൾ വിളയിച്ചാൽ പതിമൂവായിരം മുതൽ മുപ്പത്തയ്യായിരംവരെ രൂപ നേടാൻ കഴിയുമെന്ന് പഞ്ചാബ് സംസ്ഥാനത്തിലെ കൃഷി വകുപ്പു നടത്തിയ ഒരു പഠനത്തിൽ കാണുകയുണ്ടായി.

പക്ഷേ, വില കുറഞ്ഞ ധാന്യങ്ങളിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായി വില കൂടിയ മേല്പറഞ്ഞതരം കാർഷികവിളകൾ വളരെ വേഗം കേടാവുന്നവയാണ്. അവ ഉടൻതന്നെ മാർക്കറ്റിൽ വിറ്റഴിക്കുകയെന്നതും പ്രയാസമായിരിക്കും. ഇവിടെയാണ് ഭക്ഷ്യസംസ്കരണ വ്യവസായത്തിന്റെ പ്രസക്തി. അതാതുകാലത്തു മാർക്കറ്റിൽ ചെലവാക്കാത്ത പഴങ്ങളും പച്ചക്കറികളും പാലും മുട്ടയും മറ്റും അസംസ്കൃതവസ്തുക്കളായി ഉപയോഗിച്ചു വിപുലമായ ഒരു ഭക്ഷ്യ-പാനീയ വ്യവസായം ഇന്ത്യയിൽ പടുത്തുയർത്തുക അസാധ്യമല്ല. ഇത്തരമൊരു വ്യവസായത്തിന്റെ അങ്ങുകൂടാതെ ഇന്ത്യയിലെ കാർഷികരംഗത്തു ക്രമികമായ പുരോഗതി

തി? മേലിൽ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത് അസംമാനത്തായിരിക്കും. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ജൂൺ 25-ാം തീയതി നടന്ന കേന്ദ്ര മന്ത്രിസഭാ പുനസ്സംഘടനയുടെ ഭാഗമായി ഒരു സ്റ്റേറ്റ് മിനിസ്റ്ററുടെ കീഴിൽ ക്ഷേത്രസംസ്കരണ വ്യവസായങ്ങൾക്കായി ഒരു മന്ത്രാലയം പുതുതായി ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളത് ഏറ്റവും സ്വാഗതാർഹമായ ഒരു നീക്കമാകുന്നു.

കാർഷിക വിളകളുടെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളും പൂർണ്ണമായും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയാണു കർഷകരുടെ വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള മറ്റൊരു ഉപായം. ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോൾ ആണ്ടുതോറും ഒമ്പതു കോടി ഒൻ നെല്ലു വയ്ക്കോൽ ഉണ്ടാവുന്നതായി കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൊരു ചെറിയ ഭാഗമേ കാലിത്തീറ്റയായി ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ. നെല്ലിന്റെ വയ്ക്കോൽ നല്ല കാലിത്തീറ്റയല്ല; കാരണം, തിന്ന നെല്ലുവയ്ക്കോലിന്റെ മുപ്പത്തഞ്ചു ശതമാനത്തോളമേ കാലികൾക്കു ഭവിക്കൂ. പക്ഷേ, നെല്ലുവയ്ക്കോൽ ഗ്യാസ് ആക്കി മാറ്റാം; അതുപയോഗിച്ചു പതിനായിരം കോടി മുതൽ പതിനയ്യായിരം കോടി വരെ യൂണിറ്റ് വൈദ്യുതി ഉല്പാദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാം. ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോൾ നിർമ്മിക്കുന്ന ആകെ വൈദ്യുതിയുടെ പകുതിയിലധികം വയ്ക്കോൽ ഗ്യാസ് ഉപയോഗിച്ചു നിർമ്മിക്കാൻ സാധിക്കുമത്രെ. വളമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ദ്രവ അമോണിയ, മോട്ടോർ വാഹനങ്ങളിൽ പെട്രോളിനു പകരം ഉപയോഗിക്കാവുന്ന മെത്തനോൾ മുതലായവയും വൈക്കോൽ ഗ്യാസിൽനിന്നു ഉണ്ടാക്കാവുന്നവയാണു്. പുരുക്കത്തിൽ, നെല്ലിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന വരുമാനത്തിനു പുറമെ വൈക്കോലിൽനിന്നും നല്ലൊരു വരുമാനം കർഷകനു കിട്ടിക്കൂടായ്കയില്ല. ഇതുപോലെ കരിമ്പിൻപണ്ടി ഉപയോഗിച്ചു കടലാസ്സുണ്ടാക്കുന്ന വ്യവസായം ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോൾത്തന്നെ നിലവിലുണ്ട്. എന്നാൽ, ഇന്ത്യയിൽ ആണ്ടുതോറും പഞ്ചസാര മില്ലുകളിൽനിന്നു പുറത്തുള്പ്പെടുന്ന ഏഴു കോടിയോളം ഒൻ കരിമ്പിൻപണ്ടിയിൽ വളരെ കുറച്ചു മാത്രമേ ഇപ്പോൾ കടലാസ്സായി മാറുന്നുള്ളു. കത്തിച്ചോ അല്ലാതെയോ കളയുന്ന കരിമ്പിൻപണ്ടിക്കൂടി കടലാസ്സാക്കി മാറ്റാൻ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാവുന്നതാണു്. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ കരിമ്പു കർഷകരുടെ വരുമാനത്തിൽ നല്ലൊരു ഭാഗം അറുപതുവരെ ശതമാനം വർദ്ധന ഉണ്ടാകുമെന്നു കണക്കാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ബുദ്ധിപൂർവകമായ വനവൽക്കരണമാണു് കർഷകരുടെ വരുമാന വർദ്ധനയ്ക്കു നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്ന മറ്റൊരു മാർഗ്ഗം.

കേരളത്തിലും സർക്കാരിന്റെയും കർഷകരുടെയും ശ്രദ്ധ കാർഷികവരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഇത്തരം പുതിയ പരിശ്രമങ്ങളിലേക്കു തിരിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

(4 ജൂലൈ, 1988)

34. മതവും രാഷ്ട്രീയവും

1988-ലെ മതസ്ഥാപന(ഭൂമിപയോഗനിരോധ)നിയമം പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുമണ്ഡലങ്ങളും പാസ്സാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ആരാധനാലയങ്ങളെയും മതസ്ഥാപനങ്ങളെയും രാഷ്ട്രീയാവശ്യങ്ങൾക്കു ഭൂമിപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതു തടയുകയെന്ന പരിമിതമായ ഉദ്ദേശ്യം മാത്രമേ ഈ നിയമത്തിനുള്ളവെന്നും രാഷ്ട്രീയവും മതവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം പൂർണ്ണമായി വിച്ഛേദിക്കുന്നതിനു് സമഗ്രമായ ഒരു നിയമം പാർലമെന്റിലെ എല്ലാ കക്ഷികളുമായി ആലോചിച്ചു് പിന്നീടു തയ്യാറാക്കുന്നതാണെന്നും നിയമം സംബന്ധിച്ച ചർച്ചയിൽ പങ്കെടുത്തുകൊണ്ടു് ആഗസ്റ്റ് 11-ാം തീയതി ഗൃഹമന്ത്രി ബുട്ടാസിംഹു് ലോക്സഭയിൽ പ്രസ്താവിക്കുകയു